

Árni Olafsson svarar Høgná Hoydal:

Undirgrundin - eitt skúladømi, men um hvat?

Eftir míni upplatan er just undirgrundarmálið eitt skúladømi um eitt mál, ið er væl hagrætt frá føroyskari síðu. Eitt dømi um, at vit duga, tá ið vit vilja. At føroyingar væl kunnu taka dystin upp við umheimin, um vit skipa okkum væl og gera okkum ómak.

M.a. hetta er niðurstøðan hjá Árna Olafssyni, formanni í Oljuráðleggingarnevndini í einum aftursvari til grein hjá Høgná Hoydal, samfelagsfróðingi í blóðunum herfyri.

Nýliga sa eg grein, sum Høgni Hoydal hevði í Dimmalætting 5. oktober og í Sosialinum 8. oktober. Greinin snúði seg um heimastýrisskipanina. Høgni hevur áður skrivað hugvekjandi greinir um slík mál so eg settist at lesa við stórum áhuga. Eg kom bratt eftir, at ein tvöandi partur av greininu snúði seg um undirgrundar og oljumálið. Men tað, maðurin skrivur um hetta mál sær ut til at hava litið samband við veruleikan, sum eg kenni hann eftir at hava tikið við hetta málsöknið seinastu 9 árin.

Høgni undirskrivur seg "samfelagsfróðingur", so her væntar lesarin, at alt sum sagt verður, byggir á holla vitan ið kann skjálprógvast. Av tí at roknað kann við at tað sum ein samfelagsfróðingur setur á prent um hetta mál verður tikið fyri fullt hald og tað vera neyðugt at koma við nokrum viðmerkingum nærri um sjálvi undirgrundarmálið fram til yvirtøkuna í 1992, og um tann oljupolitikk, ið fórdur er síðan.

Undirgrundarmálið fram til yvirtøkuna

Ein av undirvirkirittunum í grein Høgna Hoydal "Undirgrundin eitt skúladømi" Eg eri samdur við hann um, at soleiðis kann undirgrundarmálið væl upplatast, men ikki um, hvi so er.

Eftir míni upplatan er just undirgrundarmálið eitt skúladømi um eitt mál, ið er væl hagrætt frá føroyskari síðu. Eitt dømi um, at vit duga, tá ið vit vilja. At føroyingar væl kunnu taka dystin upp við umheimin, um vit skipa okkum væl og gera okkum ómak.

Í greininu fær lesarin at

summir hildið, at ein orsök til, at heimastýrisskipanin er latin at virka annarleiðis enn áður er, at óv fari av teimum, ið ráða fyri borgum í Keypmannahavn, duga heimastýrisskipanina longur. Hetta mistakið hjá einum føroyskum samfelagsfróðingi bendir á, at tað heldur ikki stendur óv væl til í Føroyum í so málið.

So er tað tilgongdin viðvíkjandi sjálvari yvirtøkuni. Hon hevur tókst mongum heldur duldarfull, og her er tí vit rásarum fyri gitingum. Gitingarnar hjá Høgna eru atókar teimum flestu, ið eru seðdar í føroyskum blaðgreinum um málið.

Ferð eftir verður í føroyskum blóðunum undrast á, hvi danska stjórnin knappliga í einum herðandi avgávumildni gáv føroyingum undirgrundina í 1992. Hetta er ein login hugburður. Naturligari mátti verð hjá føroyingum at gingid út frá, at vit "hvøvdu rætt" til at svirtaka undirgrundina, og at tað tí bert var ein spurningur um tíð, fyrrrenn vit eisini fingur rætt til tess. Sæð úr hesum - føroyska sponarhorni - er spurningurin tí ikki, hvi vit vundu hesi rættindi í 1992, men heldur, hvi vit ikki fingur tey fyr?

Hvi var danska stjórnin so trek - at hon sytti fyri yvir-



Árni Olafsson - Spurningurin er ikki, hvi vit vundu rættindini til at svirtaka undirgrundina í 1992 men heldur, hvi vit ikki fingur tey fyr.

tøku í seytjan ár, frá loftingssamtíttini í 1975 til heystið 1992?

Vit føroyingar hava ofta lyndi at hugsa ut frá eini reit. "Larosentiskari" heimsupplatan, har vit uppfata okkum sjálvar sum hvøvdsleiðkarar í øllum, sum vit koma út fyri, og ikki

geva okkum far um, at hesi litið oyggjabólkar tjart frá heimisins maktmíðdeplum aloftast bert er ein linna í størri talvi. Hetta ger tað ofta trupult at skilja søguligar hendingar, ið tiskil ofta verða utlagdar sum próg um, at ein ónd verð, oftast í donskum hamu, finnur serliga frægd í at pina og plaga okkum føroyingar. Eg hevði vonað, at nýttunir samfelagsfróðingar betur megnaðu at lyfta seg upp um slíkar áskoðanir.

Tá ið ein stórir meirlutur á lofting av nýggjum kravdi undirgrundina svirtakna, skrivaðu vit 1975 beint eftir ta fyrstu oljukreppuna, har Danmark, eins og Føroyar, hevði kent sviðan av at vera bundið av "hinnlutningi". At gera Danmarkina sjálshjargna ið kolvetni var nu eitt hjartamal hjá donsku stjórnini. Til tess hoskaði miðstýring av øllum oljувirksemi. Samstundis voru fyrrerkingarnar til heimastýri fyri Grønland farnar í gongd. Faur grundaði nakad um olju undir Føroyum um tað mundið. Vanlig hugsan var framvegis, at her var bert basalt. Men, Grønland varð hildið at goyma olju. Tað var tí Grønland, ið fekk at vita frá Anker Jørgensen, at her var onki at rafla um, og fyri ikki at skapa forðomi, fingur Føroyar somu viðferð.

Og nu er tað vit koma til skúladømið.

Landsstýrið, ið sat 1985

88, hevur fingið marga skóluna, og ikki aftið av orotum, men í undirgrundarmálinum har tað seg fyri myndarlíga at. Tað gav ser stundir og setti pening og manning av til sakkonar arbeidsbolkar at kanna ter donsku loftfróðligu grundgevingarnar og at kanna alt, ið talað fyri og imoti yvirtøku av hesum B máli. Í august 1988 kundu føroyingar fara væl fyrrerkaðir á fund við ríkisstjórnina, heldur við politiskum fastleika og við sterkum argumentum, bæði loftfróðligum og politiskum. Millum politisku argumentini var sjalsagi eisini tað, ið Høgni er inni á, tá ið hann royndir at kollgita Poul Schlüter, nevnliga at tann raggatodn, ið danska svitingin fyri yvirtøku hevði fingið í málið, heldur ikki gagnaði restini av ríkinum. Tá sa stjórnin, at hon noyddist at fara í realitetssamrædding við føroyingar. Fyrgjandi landsstýri hildu somu kos. Í 1991 var føroysk donsk embattismannanevnd sett at kanna ymsar loysnir. Hon arbeiddi so langt sum hon kundi innan teir karmar, politikkararnir hvøvdu sett, og tá ið hon ikki slapp longur, beindi hon málið aftur til politikkararnar til viðgerð. Málið varð sostatt bundað væl og vírdiliga tíðina fram til tann minniliga fundin 11. september 1992, tá ið Poul Schlüter boðaði frá, at hann hevði gjørt av at eftirlíka ynskinum um svirtøku.

Onki av tí, eg ómanfyri havi greitt frá er nakad loyndarmál. Frægreiðingarnar frá serfróðinganevndum landsstýrisins 1987-88 eru til skjals á Landsbokasavninum, og greitt er í høvudsdráttum frá tilgongdin í undirgrundarmálinum bæði í frægreiðing, ið fyrra oljuraðleggingarnevndin læt frá sær á jansøku 1993 og í viðmerkingunum til uppskot landsstýrisins til lög um forkanningar, ið lögð varð fyri tingið sama heyst. Og tibetur eru teir flestu av teimum meðvirkandi enn á lívi og kunnu spyrjast.

Av tí at undirgrundarmálið var eitt B mál, var onki til hindurs fyri, at ríkisstjórnin setti freytir fyri yvirtøkuni. Tað er seg áður í B málinum. Hon kundi tí sett krav viðs veitingartrygd til aðrar ríkispartar, ella um framfararættindi til danskar vorur og tænnastur. Men í 1992 var Danmark umleidd sjálshjargið við kol-



Gong er ikki komin á leitingarnar. Tað, sum fer fram í lötuni eru forkanningar og, slíkar geva ongan rætt til eftirfylgjandi oljuframleiðslu skrivur Árni Olafsson. Slík forkanningarlovni eru m.a. lovti til at skipta seismikk. Tilvildarlíga valid mynd. Jan

vetni, og danska oljuvinnan, id ekki minnar nogy i dansk um buskapi, var i ferð við at venja seg við hugsanina um aljóða kapping

Lundgrundaravtalum frá 22. desember 1992 stendur ymist, id líkast trestum, men sera litid, id ekki beinleids kann útleiðast fra reglum i heimastýrisslóginu, og so státt er lofðröðiliga óneyðugt, hoast kanska politískt ynskiligt. Eitt dómur er stjórnarkrævið um samráðingur um at minka ríkisstuðulin, íaa feroýngar munandi oljuinntokur. Hetta átti at verid óneyðugt av tveim um grundum: (1) Vonandi hövdu feroýngar ekki ynskt stuðul undir slíkum umstövum. (2) Sambært heimastýrisslóginu kann stjórnin altd krevja, at feroýngar yvirtaka oll A mál, við teiri avleiðing, at landskassin skal figgja tey!

Seinri aftur (13/10-93), eftir at landsstýrið hevdi sett seg i stóra skuld til ríkiskassan, hevur stjórnin hildið, at landskassainntokur av oljuni fyrst og fremst eiga at verða nytta til at afturgjalda hesa skuld.

So er tað tann famosa efturskriftin "Regeringen har konstateret, at Færøernes landsstyre er indstillet på, til gavn for såvel færøske som danske samfundsinteresser, forudsat konkurrenceevigtighed at anvende sagkundskab indenfor dansk forvaltning og forskning samt i danske erhvervsvirksomheder i den færøske råstofudvikling."

Tað er víða kent, at hetta pettið kom i sáttmálan eftir kravi fra danska javnaðarflokknum á fólkatingi sum treyt fyrri teirra undirtöku við avgerðini hjá Schlüterstjórnini.

Orðingin er meira politísk enn juridísk. Hon hevur form sum ein einstövug dansk frasøgn um eina upplatan av einum feroýskum hugi at gera bruk av danskum verkunnleika v m. Og óbeinleids eisini um dansk an hug at lata henda serkunnleika. Tað er treyt av kappingartøri. Utan atgongd til marknað, nyttar kappingartøri litid. Er ein ikki kappingarljósur, nyttar litid at faa atgongd. Um atgongd, treyt av kappingartøri, skal kallast framhjarættur, sum Høgni vil vera við, meti eg ivasamt.

Sum kunnugt voru nakrar orðingar um hetta í nokrum av teimum avtalum, id gjörðar voru millum landsstýrið og ríkisstjórnina um feroýsku figgjarkeppuna. Tær endaðu kortini við, at danska stjórnin 17. november 1994, partvis lovaði feroýngum framhaldandi atgongd til danskan sakkunnleika í almenna sektorinum, partvis hetta i dansk oljufeløgum um at vísa áhuga fyrri feroýskum oljuvirksemi út fra handilsligum trestum. Stutt eftir fór so DONG upp i ein oljukkanningarbolik saman við aljóða oljufeløgum, og seinri hevur Mærsk Oilie & Gas gjørt tað sama. Tær hava ásað, at teir ikki hava nakran serligan framhjarætt, men

eru vælkomnir á jövnum loti við aðrar.

Spurningurin er eisini, um tað átti at verid neyðugt at fest á blað, at feroýngar og danir samvinna har tilber. Her kann t d. verða mint a tær lutivist vælyndu - royndir, feroýskir myndugleikar hava gjørt fyrri at tryggja feroýskum fyrítokum atgongd til at bjóða upp á arbeiði fyrri danska menningarstovnin DANIDA. Hesa atgongd hava vit ikki sambært nakri millumlanda handilsavtalu, men sum avleiðing av ríkistelagsskapinum.

Men i blisvunum siggi eg, at tey somu sum legnast, hvørja ferð tað eydnast einari feroýskari skipasmíðu - i harðari kapping - at sleppa framat at lata skip til

Feroýskur Oljupolitikkur síðan yvirtekna

Við hesum koma vit til annan tætt, nevnliga tað, id Høgni i grein síni um heimastýrisskipanina skrivur um feroýska oljupolitikkinn hugartil.

Hann skrivur m. a.

- (1) "Oljufyririting[in] hevur bert verid ein forlongdur armur hjá danskum stovnum og fyrítokum"
- (2) "Gongd er komin á leit-ingarnar"
- (3) "Allar inntokur og tann veruliga stýringin eru higartil larnar til dansk- ar fyrítokur (DONG/DOPAS/DANOP/MÆRSK)

ein forlongdur armur hjá danskum stovnum og fyrítokum"

Eg fari at heita á lesaran um at lesa báðar omantviri standandi reglur einferð afturat

Hesa mórandi umtalu av feroýsku oljufyriritingini hava hvorki leiðslan ella tey id hvønn morgun fara til arbeiðis har i tí trestu, at tey gera eitt gott arbeiði til landsins frama, uppborði. Orðingin skuldetur fyriritingina fyrri at arbeiða fyrri danskar stovnar og fyrítokur og leggur soleiðis leiðsluna undir loyaltetsbrot móti sinum uppdraagsgeva, Feroýska landsstýri. Leiðarin

kanningarloysi - geva ongan rætt til eftirfylgandi oljuframleiðslu. Bert leitingarloyvi, id sjálvsagt ikki verða latin, fyrr enn löggáva um slíkt er samtykt á Feroýa lögtingi, kunnugera rætt til framleiðslu.

Viðv. (3) "Allar inntokur og tann veruliga stýringin eru higartil larnar til dansk- ar fyrítokur (DONG/DOPAS/DANOP/MÆRSK)

Fyrst til -inntokurnar- Vit hava síðan 1994 verid i einum forkanningarskeiði. Higartil eru givin 13 forkanningarloysi. Lopransboring er eitt teirra. Varliga verður met, at kann-

verð er langt háðani og upp til "allar inntokur". Hvat Høgni meinar við, tað id hann sigur hesi dansk oljufeløg at hava stýringina av "leit-ingunum" i feroýsku undirgrundini, hevur ikki eydnast mæt at skilja, og tað eg tí ikki sagt nakað til hetta. Hevur hann próvgrundir fyrri slíkum, hevði verid áhugavert at sæð tær. Meinar hann bert, at í tí eina kanningartiltekningum í Lopra stýra DOPAS og MÆRSK ávikavist verkætlanini og borningum, er sanniliga at vóna, at hann hevur rætt, tí tað er júst tað hest feløg verða lónt fyrri at gera.

Viðv. (4) "Verður olja funnin, hava hesar fyrítokur longu ein stóran fyrir-mun... teir [danir] hava fingið lotin fastan i feroýsku undirgrundina og hava meira reelt vald, enn ta teir sjálvir umsötu malskøið"

Vit vna, at MÆRSK hevur fingið ein bora fastan i tí feroýsku undirgrundini, men harfrá til at halda at teir hava fingið lotin fastan er eitt langt lóp. Veruleikin er tann einfaldi, at tað at hava verid ávikavist operatørir og boriflyttakari i Lopra gevur ongi framhjarættindi til olju, hvorki úr Lopra ella aðrastaðni úr feroýsku undirgrundini. Ei heldur nakað vald. Høgni ger so mik-id nogv burtur úr hesum, at hann neyvan bert sjar til, sum rætt er, at tey bæði dansk feløgini her hava havt eitt handilsligt høvi at gera vart við seg yvirfyri feroýskum myndugleikum og fyrítokum og aljóða oljuvinnuni. Verður hildið, tað id Lopransboring er av, at DOPAS/DANOP og/ella Mærsk hava greitt uppgávir sínar væl úr hondum, fremur tað óvæð samstarvsmöguleikar teirra við onnur oljufeløg i framtíðini. Ein kann vóna, at so verður, tí so hava allar partar fingið okkurt burtur, og tað er sum kunnugt ein fortreyt fyrri øllum burðardegum samstarvi.

Hetta sjonarmið, at allar partar i einum tiltaki eiga at faa okkurt burtur, tykist ofta burtuloymt i tí feroýska orðaskiftinum. Har verður ofta gingið ut frá, at ein partur bert kann faa ein fyrir-mun við at taka nakað frá øðrum. Alt verður upplatað sum eitt "nullsummspæl", har ein ávis kaka er at byta, og tað sum A tær, tí má takast frá B. Hesin hugburtur hoyrir einum statskum miðaldarsamfelag til. Tað id talan er um virkseml, har bygg vírið verða skapt, er



Landsstýrið, id sat 1985-88, hevur fingið munga skuluna, og ikki altd av órøttum, men i undirgrundarmálinum hað tað segt fyrirmyndarluga at heldur Arni Olafsson. Her undirskriva Ath. Dam, táverandi lögmaður og Poul Schlüter táverandi forstjórnarharr undir avtaluna. Mynd kalmur

DANIDA ella onkran annan almennan danskan stovn, seta knyklar í brýr, ta id tað eydnast dansk oljufeløg-unum DOPAS ella MÆRSK at faa ein orðra i sambandi við feroýskar jarðkanningar, har enn ongin in feroýski fyrítaka er at veita kapping.

Heldur ikki i grein Høgna sleppa vit undan tí ofta framsettu hugsan, at danska stjórnin "gav okkum undirgrundina" av ótta fyrri E.S.-direktivinum um oljuleit-ing. Hetta gevur høvi til enn einaferð at vísa á, at uttan mun til um eitt malskøi er telagsmál ella sermál, galda E.S. reglur ikki uttanfyri E.S. og sostatt heldur ikki i Feroýum, og at stjórnin tskil ikki hevur havt sakligar grundir til at ræðast E.S.-direktivid i sambandi við oljuvirksemi i Feroýum.

(4) "Verður olja funnin, hava hesar fyrítokur longu ein stóran fyrir-mun... teir [danir] hava fingið lotin fastan i feroýsku undirgrundina og hava meira reelt vald, enn ta teir sjálvir umsötu malskøið"

Tað var mest henda upp-reksan av óundirbyggum pastandum, id lekk meg at triva i pennin. Ta id ein, id vil verða tikin fyrri fullt sum samfelagsfrøðingur heldur seg kunna seta hesar pastandir fram sum voru teir sjálvsagdir og orongligr sannleikar, tá stendur ikki væl til við tí feroýska sam-felagsorðaskiftinum. Eg skal víðgera pastandirnar ein og ein.

Viðv. (1) "Oljufyririting [in] hevur bert verid

av oljufyriritingini, Martin Heinesen, hendir neyvan at leggja injurissak, men tað hevdi sámt seg samfelagsfrøðing-in Høgna Hoydal, antin at lagt sínar próvgrundir fyrri hesi álvarg-ligu skuldseting fram fyrri almenningin ella at viðgingið at hann er lópin framav og biðið Martin um umbering.

Viðv. (2) "Gongd er komin á leit-ingarnar"

Nei, gongd er ikki komin á leit-ingarnar. Tað sum fram fer i lótnu er sum kunnugt forkanningar. Hetta er ikki orðklúðing. Sum ein og hvør, id hevur gjørt ser tann omak at kveita i forkanningarlógina veit, er munurin stórir. For-

ingarteløg og oljufeløg higartil hava brúkt ella avsett minst 200 mio kr til forkanningar av feroýsku undirgrundini. Lopransætlanin, svarar við sínum 28 - 40 millio-num sostatt til minni enn 20% av hesum ut-reiðslum. Av hesum fær DOPAS frá teimum 19 feløgumum i kanningarsamtaknum eina sam-sýning fyrri virki silt sum operatorur, og MÆRSK Drilling fyrri arbeiði silt sum borifelag. Av tí samlaða umsetninginum fra øllum forkann-ingnum higartil, harav meginparturin av natu-ligum grundum figgur eftir uttanfyri Feroýar, hava tey bæði dansk feløgini sostatt tilsam-an i mesta lagi fingið unleið 15% i minari



Trúarpolitisk blasfemi



møguligt at skipa so fyr, at allir luttakarar gerast betur fyr, enn teir voru, um virksemið ikki var Kunnu føroyingur ikki venja seg til at hugsa soleiðis, verður torført at fáa nakad gott burtur ur einum móguligum oljuríkdomi undir Føroyum.

Um Lopransboringina er annars at siga, at olju-

oykska samfelagnum hava ber havt høvi at vísa, hvat tey duga, m.a. fjolmiðlarnir, ið her hava havt eitt einastandandi høvi at vísa, hvussu væl teir duga at valda millum stórt og smátt, sannindi og illgitingar.

Eg havi skrivað hesa grein av líflum huga, tí hon átti at verid onevðug. Mestsum alt her stendur er alment tók

Vidmerking



Ingi Mohr
skrivar

I Sosialinum 16. oktober 1996 ætlar Jenis av Rana at gera sær dælt av trunni til egnan politiskan vinning. Ógvuliga ósmæðin, ta hugsað verður um lærumestaran, hvørs eyðkenni var eyðmjúkleiki og spaklør. Um tað var so atrokandi neyðugt at frambera frelsudóskapin a politiskum rólara pallum, so hevði lærumest-

arin helst alagt apostolunum at gerast politisk sendibod. Politikkur er og blivur av hesum heimi, og tilt er at T-mynda sær andaligan rein leika í hesum arbeiði.

Ta ein er býráðslimir, hevur hann ella hon avbyrgina av trivna tí einstaka uttan at taka dagar millum politiskan líti ella trúgv. Truar frælsi er besta trygd móti tí negatíva farveara andanum, sum mangan valdar, ta ræðumyndir skulu frelsa fólk í staðin fyri kærleikan okkum vistur á Gølgatha. Nú veit eg ikki, um Jenis av Rana ætlar sær at sita sum óvastaprestur í einum Khomeini býarstýri, tí sum tað framgongur av grein hansara, er eingin lógv fyri at veljarætti í tyðandi spurningum, uttan so, at trúar spurningurin er í lagi. Jú, mangur djævulskapur er utintur í trúarinnar navni og hevur Helsabub ta lograð við halanum og kvøðid -eingin treður dansin undir

molnum-

I menniskjanum býr einki gott, og tað progvað tu so sannliga á býráðsfundinum 17. oktober 1996 ta tu tok undir við eini ognartøku, og harvið gjørdi teg inn á persónligt óki, samstundis sum tu ger teg til stríðsaldismann fyri einstaklingin, verji hans.

Bert tom orð og orðasvaldur

Tin rættisgerðing í egnum eygum er ein innanhysis bardagi við tankatrøll, og er hin størsti andaligi brólarin tu kann borðeinda fyri tær sjálvum, og er bert spottandi og háðandi móti naðgavuni. Sum eg skilji, so hevur tu í egnum blindleika skapt tína egnu samkomu, sum passar til tin leist, og fyrikerur tað mæt, sum ein psykosomatisk trúar hallucination indoktrinering, ella manipulering til egna andaligu orgasmu.

At enda vil eg vísa tær a Matteus 7.1

Dømi ikki fyri at tit skulu ikki verða dømd. Tí við dominum, ið tit døma við, skal tit verða dömd, og við malinum, ið tit mala við, skal tykkum verða malt.

og vist verður eisini á Matteus 6.1

Varðið tykkum, at tit utinna ikki rættisvi tykkara fyri menniskjum - fyri at verða sædd av teimum. Tí so hava tit ongá løn hjá Fæðir tykkara, sum í Himli er.

At enda vil eg bert avvara Jenis av Rana um ikki at blinda tínar Guds gávur við makt, pengum og prestigu, og hvi sær tú í lúsuná teyga bróður tins, men verður ikki varur við bjalkan í tínum egna eyga!

Ingi Mohr,
býráðslimir



Tað at hava verið ávikavist operatøtur og borisfrítakarar í Lopra gevur ongi framhjararætti til olju, hvørki ur Lopra ella aðrastaðni ur føroysku undirgrundini. Ei heldur nakad vald skrivur Arni Olafsson m.a. í svarinum til Høgni Hoydal. Myndin er ur Lopra og er tilvaldar laga vald. Mynd Jan

fyrisingin tann 7. mai 1996 gav landsstjórnin eina gjølliga frageiðing um alla tilgongdina. Frageiðingin varð send lótinginum og øllum føroyskum fjolmiðlum. Mær kunnugt hevur ongin hvørki spurt nærri um ella motprogvað nokrum av tí, ið stóð í hesi frageiðing, ið so stutt ma haldast at hava verið lutt nótandi.

Tað sum vit føroyingar fyrst og fremst sjúdu hava burtur ur Lopransboringini, var vitan um undirgrundina. Í mun til tað komu aðrir fyrimumir í aðru røð.

Við at skipa boringina undir einum loysi til oljufelag sambært forkanningarlogini heldur enn at spennu landskassan fyr eins og í 1981, eru føroyskir skatta-borgarar spardir fyr 28-40 mió kr. Samstundis hevur umstinging línud lærufríkar royndir í at hava við samlok av altjóða oljufelagum at gera.

Eisini onnur í fyr-

vitan, ið tíðindafolk og samfelagsfrøðingar kundu gjørt bruk av, um tey lögdu í. Hinvegin ger tað mær tilt at siggja føroyska almenningin fáa somu misskyltingar og ósannindi truttað niður í seg upp í saman, eisini av fólk, ið tey áttu at kunnað havi alt í a.

Eisini haldi eg tað vera spell, at ein annars áhuga-verd og vælskrivað grein um føroysk stjornmal, ið átti at kveikt til stímbandi orðaskifti, verður lýtt av í stóran mun at verða bygdá rangar upplýsingar viðvíkjandi undirgrundar- og oljufalimum.

Eg vil at enda heita á Høgni Hoydal eins og aðrar samfelagsfrøðingar um at halda fram við at skriva viðkomandi greinar um føroysk samfelagsmál, men ynskiligt var, um størri omakur varð gjørdur fyri at kanna málini gjøllari, aðrenn tær vorðu lagdar fram fyri almenningin.

I Keypmannahavn
15. oktober 1996
Arni Olafsson

Býráðið er væl ikki himmalin?

Løgið, at Jenis av Rana yvirhøvar bjóðar seg fram til býráðsarbeiði, tá hann har allarhelst skal arbeida saman við og kanska sita í samgongu saman við teimum, sum eftir hansara fatan roknað sum vantrúgvandi býráðslimir

Vidmerking



Heðin Mortensen
skrivar

Herviri fekk alt tað, sum eitur býráðspolitikkur eina

nyggja dimensión, ta Miðflokkurin í Sosialinum kom ut við sínum Málblað, har ein rættiliga sjaldsóm samrøða var við býráðslimin Jenis av Rana.

Sambært hesi samrøðu verða býráðslimir og annars all tey, ið bjóða seg fram til býráðsarbeiði, sett í bas. »Umráðandi, at trúgvandi koma inn í býráð og skularað- sigur yvirskriftin.

Har verður tað gjørt til eina treyt, at tað eru »persónliga trúgvandi», sum skulu í býráð og skularað, tí best hava tær bestu lórtreytirnar fyr at taka »rættis-» avgerðir í sínum fólkva-

alda arbeiði.

Her má Jenis av Rana hava misskilt okkurt. Ella eru vit onnur, ið hava nakad við býráðspolitikk at gera, ikki trúgvandi? Kann Jenis av Rana døma um tað, betur enn vit sjálv kunnu gera tað eftir bestu og innastu sannføring?

Eitt mark mátti verid fyr, hvussu harðar treytir verða settar teimum, sum skulu umbóla borgararnar í býráðnum og skularáðnum í Torshavnar kommunu. Og hvør kann hoyva sær at seta hesar treytir og tryggja, at tær verða fylgdar.

Nei, Jenis av Rana átti at

ansað sær eitt sindur, aðrenn hann í skrift og talu forðómdi onnur enn tey, ið dyrka sína persónligu trúgv á annan hátt, enn hann sjálvur ger.

Hann átti at havi í huga, at í býráðnum og skularáðnum snýr tað seg um politikk - og ikki persónliga trúgv av hesum ella hesum slagnum.

Býráðið er hóast alt ikki himmalin - og upptøku-treytirnar munnu heldur ikki vera tær somu!

Heðin Mortensen

Lesarabrøv

Abent brev til Føroya Landsstyre om distriktpsikiatrien

Efter ønske fra Sinnshata oprettede landsstyret en stilling som distriktpsikiater efter sørbefilling. Man kan derfor spørge landsstyret om, hvorfor der dags dato findes 4 distriktpsikiatere? Hvem har ansat dem, og hvornår er disse stillinger opslået? I budgettet for Landsstyre findes disse stillinger ikke

Er disse distriktpsikiatriske stillinger for læger besat som psykiatere ved den psykiatriske afdeling af Landsstyrehuset - en selvbestalt virksomhed - eller er dette godkendt af landsstyret? Iså fald, ud fra hvilke premisser - ikke mindst de økonomiske?

Henning Christensen

Fido er 2 ára gamal: »Hvat við okkum?»

Nú ein dagin, eg kom spáknandi frá arbeiði niðan eftir Aarvegnum, kom eg fram við lilla Fido. Mær tokti hann sá so syrgin ut og for tí yvir til hansara, klappað honum og segði »Vull- Fido hugdi eyðmjúkur at mær og svaraði »Vull!».

Ta eg hugsunarsamur gekk mær víðari niðan eftir Tinghusvegnum, hugsaði eg um hetta, ið Fido hevði sagt og kom til ta niðurstøðu, at skjálvandi skuldi Býráðið veitt Fido og hans-

ara líkum frælsari og betri umstøður at liva undir. Sum fyrsta stig, at Fido og teir sleppa at ganga leysir, at teir fáa sínar egna gongubreytir og síðst, men ikki minst, at hundasálarfrøðingurin verður settur sum skjøtast.

Her er ríkiligt at triva í og lovaði eg mær sjálvum, at min partur heldur ikki í hesum fyri skuldi liggja eftir - í hvussu so er ikki fyr enn november mánaði er av.

Slimur